



Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра організації будівництва і охорони праці

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА – ОК13
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

А.В. Беспалова, д.т.н., професор кафедри організації будівництва і охорони праці, dop.od@ukr.net, Ю. В. Китайчук, стейхолтер, викладач кафедри організації будівництва і охорони праці

В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З УМОВАМИ ПОЗИТИВНОГО ТА НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ ФАКТОРІВ, САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИМИ ВИМОГАМИ ДО УМОВ ПРАЦІ. ОТРИМАЮТЬ ВМІННЯ ВИЗНАЧАТИ ШКІДЛИВІ ТА НЕБЕЗПЕЧНІ ФАКТОРИ В РОБОЧІЙ ЗОНІ ТА В НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ, ЩО НАДАЄ МОЖЛИВІСТЬ МАЙБУТНЬОМУ КЕРІВНИКУ ПРИЙМАТИ ВІРНЕ РІШЕННЯ ПО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ТА ВЕДЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ.

Передумовами для вивчення освітнього компонента є набуття теоретичних знань та практичних навичок за освітніми компонентами: математика; фізика; хімія; правознавство.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому, для професійної діяльності, рівні.

ПРН6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.

ПРН9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.

ПРН10. Розробляти та використовувати транспортні технології з урахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.

ПРН21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками

ПРН31. Прогнозувати небезпечні та шкідливі фактори, які виникають під час виконання транспортування, навантажувально-розвантажувальних та складських робіт; розробляти профілактичні заходи з техніки безпеки, охорони праці, охорони навколишнього середовища та пожежної безпеки

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- основні принципи формування безпечної життєдіяльності людини;
- законодавчі акти та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності людини та охорони праці;
- основні принципи колективної безпеки.
- основні завдання виробничої санітарії та гігієни,
- основні вимоги до працездатності людини;
- основи фізіології праці в комфортних умовах;
- значення повітря робочої зони та методи захисту від шуму і вібрації;
- значення виробничого освітлення;
- суть і зміст питань електробезпеки;

повинні володіти:

- методикою визначення мікроклімату робочої зони;
- методикою розрахунку штучного освітлення;
- механізм підтримки здоров'я;
- методикою розрахунку природнього освітлення.

повинні вміти:

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій на транспорті;

- організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків на транспорті;
- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності на транспорті;
- вміти вирішувати професійні завдання на транспорті і розв’язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;
- надавати першу допомогу потерпілому;
- оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу і суспільства;
- користуватися основними положеннями законодавчих і нормативних актів з ОП;
- розрахувати шляхи евакуації під час пожежі; користуватися первинними засобами пожежогасіння, проводити моніторинг небезпечних ситуацій та способи збереження життя і здоров’я,
- забезпечувати захист працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лек-ції	прак-тичні	лабораторні	самостійна
1	Нормативно-правові основи з охорони праці України	6	4,0	-	15
2	Основи фізіології та гігієни праці	4	4,0		15
3	Основи техніки безпеки	4	4,0	-	14
4	Пожежна безпека	2	4,0	-	14
	Всього	16	16	-	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Рівень оцінювання результатів навчання освітнього компонента «Основи охорони праці» складає мінімум 60 балів, максимум 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:			
-Контрольна робота	1	10	25
-Практичні роботи (виконання та захист)	4	20	25
-Тематичні презентації, доповіді, згідно тем освітнього компонента	1-10	30	50
Семестровий контроль знань - залік		-	-
Разом		60	100

Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з освітнього компонента «Основи охорони праці». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми освітнього компонента «Основи охорони праці», містить у собі три теоретичних питання.

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи наведені в [12].

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України «Про охорону праці»
2. Закон України «Про пожежну безпеку»
3. Закон України «Про охорону праці зі змінами 2023 рік №2694-ХІІ від 14.10.1992, редакція від 14.08.2021».
4. ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення».
5. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
6. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
7. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації
8. ДСТУ 2293-2014 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».
9. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.
10. Основи охорони праці : підручник / О.В. Третьяков, Є.В. Доронін, Р.В. Пономаренко, В.Л. Безсонний. Харків, ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – 588 с.
11. Основи охорони праці : підручник / М. С. Одарченко, А. М. Одарченко, В. І. Степанов, Я. М. Черненко. – Х., 2017. – 334 с.
12. Конспект лекцій з освітнього компонента «Основи охорони праці» для

здобувачів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / А.В. Беспалова, Ю. В. Китайчук; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2024. 100 с.

13. Методичні вказівки з освітнього компонента «Основи охорони праці» до виконання контрольної роботи для здобувачів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / А.В. Беспалова, Ю. В. Китайчук; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2024. 15 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Законодавство України про охорону праці. – в 3-х т. – К., 1995. В редакції Закону [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-15 BPR](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-15-BPR), 2003, № 2, ст.10}

2. Закон України "Про охорону праці". //Голос України, №224, 14.10.1992. Редакція від 20.01.2018, підстава 2249–12

3. Закон України „Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року. Кодекс законів про працю України. Офіційне видання. К.: Атіка. 2004. 120 с.

4. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. з наступними змінами і доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

5. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

6. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». 19.

7. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини". - "Освіта України", № 50, 12.12.97. 20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SA8000: 2001 Social Accountability International.